

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Elfizetés belföldön: vidéken:
 1 hóra 2 K 1 hóra 2-10 K
 1 évre 24 K 1 évre 30 K
 Helyi postás és kézbesítő: Székesfehérvár-ter 1. Telefon 208.
 Felelős szerkesztő: Hajós József.

Örtüz.

*„Kedves Szerkesztő! Ugy-
 hiszik legújabb rovatunktól,
 melyet a fajszeretel szült — a
 „c. fuloldal” náthát kapott.
 Igaz, hogy ez érhetetlen, hogy
 valaki az Örtüztől náthás
 legyen, no, de sok minden
 érthetetlen történet Szekes-
 fehérvár bizonyos periferiáin.
 Hogy az „Örtüz”-re szükség
 van, bizonyítják a sok kétbal-
 lábok fájdalmas felszisszenései;
 pedig ugyebár kedves Szer-
 kesztő, mi senkinek a tyúk-
 szemére nem léptünk. Ha val-
 kinek fájós a lába — ne mēn-
 jen ki a barrikátokra — ta-
 nasolhatjuk neki. Azt kérded
 kedves Szerkesztő, van-e
 még rózsse a tábori örtüzeink-
 ház?
 Ha látod azt a felhalmo-
 zott mennyiséget, azt monda-
 mid, hogy ez kifogyhatatlan.
 Hát hogyan képzeled el valaki
 az Örtüzt a táborban.
 Pláne a keresztény tábor ezen-
 től fölhatálnak, folyton egő
 Örtüzeit, melyet a mi lapunk
 gyűjt és állandóan elcsés-
 edés házáknak. No de sies-
 sünk, tegyünk hamar, csak to-
 váb a tuzre!
 — A minap a villamoson a kö-
 vetkező epizódus jelenetnek
 voltam tanúja. Egy vidéki,
 ősbecsavárodott kőlvínista pap
 szállt föl, utána egész sereg
 ember, mely nyomta előre a
 papot. A villamos közepén egy
 12 év körüli hadimilliomos-
 kölyök megvetette a lábát és
 nem akart odébb mozdulni.
 Az öreg pap kérlete, majd
 korholni kezdte. Oda se neki
 a zsidógyerek. A papot nyom-
 ták hátulról, ez végre türelmét
 veszítve megfogta a taszkót,
 hogy odébbtolja. Ekkor kö-
 vetkezett a jelenet. A zsidó-
 gyerek szembeállt és kezeit
 karba vevte a papra ripakod-
 dott: „Hogy mer maga én
 hozzád nyúlni, maga niemand!
 Kikérem magamnak!” azzal
 üté megvetette a lábát.
 „Hogy mersz velem így be-
 szelni, öreg ur! emberrel, te
 talányos zsidókölyök” szolt a
 pap és nyakon vágta a heber-
 ivadékok. Ez megfordult és
 szemközt köpte a kőlvínista
 tiszteltest.*

A villamosban még egy zsidó asszony volt, ez védel-
 mébe vette a zsidógyereket,
 saját helyére ültette és gya-
 lazta az öreg papot. A sák
 keresztény utas sunyított mor-
 gogt, de nem volt bátorsága
 egynek sem a felháborító ar-
 rogancia megtorlására.

Mi lesz belőlünk? Megadta
 Baltazár ur a teletett: „Aki
 antiszemita, az hazárduló, az a

magyar — haza ellensége.”
 Ha véletlenül-Balihazár látta
 volna ezen kínos szcenát —
 vajjon nem nyitotta volna ki ez
 a szemét kisse, belátva azt,
 hogy a sarospataki hang a
 nép valódi hangja?
 No de sies kedves Szer-
 kesztő, hamar egy újabb
 csomó rózset! Addig ölel:
 — B. Récső.

Kütmérgézők.

Az alábbiak egy kis szem-
 nyitogató akarnak lenni azok
 számára, akik még ma sine-
 nek tisztában azzal a pokoli
 ravaszszaggal folytatott munka-
 val, amit a szabadkőműveseg-
 nek nevezett érdekesoport vé-
 gez állandóan, hogy Magyaror-
 szág keresztény nepe és intelli-
 genciája látván ne lasson, hall-
 ván ne halljon, hogy tancoljon
 mint a medve, engedje magát
 az orrába fúzott karikanál fogva
 rangzattani úgy, amint az a pá-
 holytestvéreknek tetszik, hogy
 igazi sebat ne érezze, igazi el-
 lenséget ne ismerje, igazi fel-
 adatait meg ne lássa.

Hogy micsoda kütmérgé-
 zés járja ma Magyarországon
 annak illusztrálására szolgáljak
 az alábbi szemelvények a Vilá-
 g, egyetemes szeptember 12-iki szá-
 mából.

1. A világegyetem körül szót,
 hogy egy millió rokkant van ma
 Magyarországon s ezeknek fel-
 segítés érdekében eddig alig
 tett valamit a társadalom. Igaz,
 hogy ami történt, az legna-
 gyobb részét főpapi és magnas-
 reszről történt, de az mellékes.

A Világ szerint tehát: „szek-
 ularizálni kell” az egyházi bir-
 tokokat, fél kell szabadítani és
 ki kell sajátítani a hitbizományt
 és minden nagybirtokot, amire
 a rokkantaknak szükségük van.

A Világ ezzel az írásával egy-
 szerűen hazudott. Hazudott,
 mert nem egy millió rokkant
 van Magyarországon, hanem
 csak 250.000 s az egymillió
 csak úgy jön ki, ha a rokkant-
 tak családtagjait is beleszámít-
 juk. De neki kell az egymillió
 után, kiabálhasson. Itt meg csak
 az az érdekes, hogy a szabad-
 kőművesek lapja a háborús
 konjunkturák kihasználása foly-
 tán óriásira duzzadt hadimillio-
 mos zsebeket csak úgy tessék-
 lassék elcigatjis, mikor arról
 beszél, hogy a rokkantakon se-
 gíteni kell.

2. A második oldalon „Mi a
 nemzetvédelem” címmel a be-

csületes Nekám professzort kar-
 molessza végig.

A „Nemzetvédelem” c. folyó-
 iratban tudatják Nekám Lajos
 ur egyetlen tanár cikket írt
 néhány sürgős teendőkről a
 fajegészségügy terén. A Világ
 ezt az írást ósdinak, megköre-
 sedetnek mondja. Hogy miért?
 Kiténik mindjárt.

A professzor ezt írja, a
 többek között:

„Igazan értékes ivadéknak csak
 a család körében felnőt gyerme-
 ket tekintetük... a házassa-
 gon kívül születetteknek nemcsak
 módosgegy gyerekből a többség,
 de — talán szerencsére — szá-
 mának is csak egy, hogy nehiük
 újjaszülésének alapjait csak a
 családi egyből származó ivadékok
 vehetik. Világos, hogy vedeké-
 zésnek ny. viszonyok között a
 nemzet megőrzése, felfrissíté-
 séséhez, kell egységesíteniük.
 Ezen intézkedést, amit 1915-ben
 Norvégia tett, ahol a házasságon
 kívül született gyermekek is
 megkapták a apa nevet és vagyó-
 nanak örökölést, nálunk a háboru
 után, fajvédelmi szempontból nem
 tartok kívánatosnak!”

— Az illusztráció összességén kell
 segítenünk: Pontos mindenekelőtt
 a mai igények, mersekése. Ma
 mindenát többet szeretne élvezni,
 mint amennyire munkája, „kepes-
 sége, helyzete alapján joga van.
 I. osztály a haszon, páholy a
 színházban, premek és ékszerék,
 autór, fűrdőzés stb. ma már nem
 a felső rétezek, hanem az alsó
 szazetek igényeinek tárgya.

— Ma oly világszeret fejlődött
 ki, amelyben minden hamis. Nem-
 csak a csinosilla premek vannak
 nyálbőrből, briliánsok strassmasz-
 szából, de a lelki tulajdonságok is
 hamisak. A becsületes törekvést a
 szépséget, a munkát a poz. a va-
 lóságát a látszár váltotta fel!

Ez a két passzus nagyon fáj
 a szabadkőműves újságok. Ki-
 jeleníti, hogy „fajtenntartás szem-
 pontjából jogokat és megbecsü-
 lést kell adni a lednyanyáknak is.”
 Hogy a szabadkőműveseknek
 ez a gyengéd szeretettől eső-

pőgő programpontja mit je-
 lentene — ha megvalósulna —
 erkölcsi fel fogásunk átalakítása,
 becsületes magyar tisztességér-
 zetünk lezüllesztése tekintetében,
 arról felesleges szót veszteget-
 nünk. Már többször megirtuk
 ezen a helyen, hogy ebből a
 kutya-macska erkölcsből tisztés-
 séges ember, tisztességes és
 jövőjét biztosítani akaró nemzet
 nem kér. Valamirevaló államban
 még a ló és marhatenyésztés
 terén is több körültekintéssel
 és elővigyázattal dolgoznak,
 mint ahogy ezt a kőművesek a
 szabadkőműveség az emberek
 számára megoldani szeretné.

Másodrangú dolog, hogy a
 Világ azon is szörnyen felhábo-
 rodik, hogy Nekám professzor
 a társadalom legalsóbb s ma
 vagyónilag felülkerekedett réte-
 geinek ostoba és határtalan
 igényeit is kifogásolja. Szabad-
 kőműveseknél a főelv: minél
 több ember igényeit felszórólni
 a csillagokig, mert tudják, hogy
 ennek szűkségképpen nyomában
 jár az elégedetlenség. Ennek a
 szításra pedig elsőrangú szabad-
 kőműves érdek.

Konkluziója a Világnak: „nem
 mindig a tudás juttat nálunk ta-
 nárokat a kathedrara.” Ezzel
 Nekám professzor le van tár-
 gyalva.

3. A Világ harmadik oldalának
 széles címe így szót: „A német
 császár csatakiáltása.” Vilmos
 császár kruppgyári nagy be-
 zedével fogjaikozik. A cím se-
 teti mekkora gyűlölettel fogadta
 ezt a mindan becsületes ember
 lelkében nély rokonérzést keltő
 becsületes beszédet a a szabad-
 kőműveség, mely, miután elő-
 készítette a szerajevói gyilkos-
 ságot, evtizedeken át fozte a
 francia revánspolitikát, hábo-
 ruba kergette ellenük Olasz-
 országot, ma is véresen üldözi
 Franciaországban s béke embereit:
 nálunk csöpög a békevágy-
 tól. — Itt azonban a szabadkő-
 műves lap szordinóval dolgozik,
 a német császárba mégsem mer
 belekötni, mert fél a — cenzu-
 rától.

4. A negyedik oldalon egy
 szava sinez Gompertz Samuel
 amerikai zsidószabadkőműves
 munkászvezér háborús uszításai
 ellen. A Szociáldemokratáknak
 csak nálunk illik béképarátiáknak
 lenniök.

5. Az ötödik oldal áradozik a
 boldogságtól, mikor közli az —
 ugy látszik — Balihazár szupo-
 rintendens nyomdokain járó
 Nagy Ferenc államtitkár suta
 beszédét a klerikalizmus és an-
 tiszemilizmus ellen. Mérhetlenül
 boldog a szabadkőműves újság,
 hogy az orrándól tovább nem
 látó keresztény magyarok száma
 eggyel megint szaporodott.

6. A hatodik oldalon melegen érdeklődik a romániai zsidók egyenjogósítása iránt.

7. A hetedik oldalon megharapja Agyal Pál dr. egyetemi tanárt, kire nagyon haragszik, azóta, hogy beállt a keresztény sajtóügy megatónnak sorába.

Ugyanezen az oldalon jelenti, hogy az ügyesség elkobozta Ujhelyi Nándor regényét, mely „Egy férfi szerelmei” címmel pár hete jelent meg a pesti könyvpiacra. Az ügyesség egyuttal szemérem elleni vétség címén a szerző ellen megindította az eljárást. Milyen lehet ez a „regény”, elképzelhetjük, mikor a prudériáról, sajnos, éppen nem valódi magyar ügyesség indokoltak tartotta az elkobzását.

Az ügyességnek ezt a csatornatiszogatással igen közeli rokonságot tartó munkáját a Világ ígnyen bírálja:

„Tendenciáját szembe kifogásolni nem érheti a regényt, amely a hőst epen egyetlen szerelmében erit tragikus csapás. Reszleteiben azonban nem kerül el a fizikai szerelméjének, amelyeket szívesen és aprólékos részletességgel ír meg. Ugy látszik, az ügyesség ezen talált kifogásait valót és ismét beavatkozott olyan területre, ahol nem volna joga skrupulusokat támasztani. Művészi munka nem lehet erkölcstelen és tisztességtelen, legfeljebb erkölcsetlenül és erkölcselen cébra használhatják. Ez pedig nem az író hibája.

8. A nyolcadik oldalon ismét azokat a „fekete ellenőroket” szidja, akik a derék és — mint az itt mellékelt ábrák mutatják — aratlan kis Világot nem engedik a katonákhoz. Ugyanezen az oldalon az Orsolyapapák kirzásáról mesél hajmeresztő dolgokat az ő „tyukeszit” publikumának; meg egy kis lapotföltöltötöt butaságot „ajlatosság és útszora” címmel.

9. A kilencedik oldalon a bécsi törvényes ellen van kifogás, mert ez egy ítéleten kimondatta, hogy a törzsi elhagyott asszonyok a főtörvényekben még megjelölés céljából sem szabad egy másik férfitól viszonyt kezdenie, mivel a férfi házasságátörése nem szabadságjével az asszony számára. A Világ a bécsi törvényeknek ezt a „bájós és embereség morálját” persze, hogy amugy istenigazában lepcsőkondízza.

Nincs tovább. S azért nincs, mert a lap többi három oldala színházi és hirdetési rovatokkal van tele.

Igy főzi a szabadkőművéség a magyar közvéleményt, így gyúrja magyar lelket, így alakítja a jövő magyar intelligenciát. Meglátjátok feleim, baj lesz ebből!

Krix.

— Fehérvár lissztszökséglete. A városi hatóság feliratot intézett a közéletvezetési miniszterhez, amelyben bejelenti, hogy Fehérváron mosteláttalan könyvnyit munkás 21232, szoptatóanya 501, éjjeli ipari munkás 265, nehéz munkás 814, csendőr 61. Ezek részére össesen 169850 kilogramm lisztnak kiutalását kéri.

Haszonbérleti szerződések revíziója.

A Magyar Földbérleti Egyesülete nagy akciórt fejt ki, hogy a háboru alatt a földbérleti szerződések változatlanul érvényben maradjanak. A bérlok ugyanis nagy igazságtalanságnak tartják, hogy azt a vállalati nyereséget, melyet a bérlok a konjunkturák ügyes kihasználása révén befektetéssel és fáradozással elérnek, meg kellene osztani azokkal, akik ennek az eredménynek elérésén semmiféle közreműködést nem fejtettek ki. Igazságtalanságnak tekintik ezt és hivatkoznak arra, hogy mikor az ellenségek bátorésk az ország egyes vidékein a bérlok helyzetet rendkívül aggályossá tették, nem történtek intézkedések arra, hogy a bérlok az öket ekisztervezhessék, fenyegető, vesztegető, kockázatosul megkötött szerződések. Különbösen is a kérdés rendezését úgyzóván lehetetlennek tartják, mert tekintettel a különböző bérletek, kulturájára, konjunkturális előnyeire, az általuk elérhető haszon többletára, az igazságot megközelítő rendezést csak akkor várhatnák, ha a különböző bérleti viszonyokat esetenként mérlegelés tárgyává tennék, már pedig ez kivihetetlen.

Egyes helyekről ugyan ajánlják a buza árának, uifut általában kulcsnak alkalmazását, tudniillik amilyen arányban emelkedett a buza ára, ugyanolyan arányban emelkedjék a bérösszege is. Ezt az indítványt a bérlok szerint nem lehet komolyan venni mert hiszen a gazdák közismert és általános panasza az volt, hogy 90-70 koronás gabonáért mellett sem fizetődik ki a szenttermelés, hogyan kívánhatják tehát ezre az igaztható állítással szemközt, hogy a bérlok háromszoros bérösszeget fizessenek akkor, amikor a termelés még régi arányban sem lehet hasznos.

Az egyes szerződések által hivatkozott a földbérletekből eredő és helyenként minden elképzelhető arányokat felülmúló vállalkozói nyereségre, melyek a mai rendkívül viszonyok és konjunkturák által úgyzólván önmagukból addódnak még a bérleti föld egyesek gyors megvagyonosodásának válik forrásul, addig a tulajdonos a bérösszegekben biztosított járadékból megelni képelen és emellett azzal is számolnia kell, hogy a földet rossz állapotban kapja vissza, mert a bérlok a földet nem képesek termőerőben tartani, hiányzóván az ehhez szükséges trágyanyag, ezen azonban a száma és takarmány rekvirálására való hivatkozással könnyít szerrel tulteszik magukat.

Az a felfogása a bérletben levő föld tulajdonosainak, hogy amikor államhatóságilag minden vonalon beavatkoznak a gazdasági élet szabadságába, lehetetlenség, hogy ép a legnagyobb nemzetli réteget hagyja teljes gazdasági és szociális védelem nélkül, amely a földbérletek által létben van érdekelve.

Az Országos Magyar Gazda-

sági Egyesület jogi bizottsága kérdősebb foglalkozik ezzel a kérdéssel és alkalmat fog adni arra, hogy az érdekelt felek érveiket és indokait kifejtésük és egymással szembeállítsák.

A cipőügy.

A közönség köréből sokan panaszkodtak, hogy nem juthatnak cipőhöz a cipőhatali után sem.

Lapunk szerkesztője megkereszte az ügyben Simon Sándor tanácsost a cipőkiutaló hivatal vezetőjét. Simon bánosos a szerkesztőnek meggyőzően bizonyította, hogy az ország városai közül Szésvartot van a legintaszterűbb cipőelésztes. Sajnos azonban hogy nem érkezik elegendő mennyiségű cipőanyag, bár a tanácsos legelőnyösebb-n sürgette a megfelelő cipő-és bőr kontingens kitálasát.

A rendelkezésre álló mennyiséget a lehető legizságtalansabban igyekszik kiosztani, de a nem levőből ő sem adhat ki. Legyen a közönség türelmei! A mai nehézségben legény a közönség szerényebb igényét. Akik használhatják munkára a fatápu cipőket, érjék be azal, amig börtört a város nem kaphat elegendő mennyiségben.

A közönség ne az igazságtalan zsetó-zással gyanúsítsa a hivatal, hanem lássa be, hogy a kintelt kevés anyagot nem lehet megokszorozni.

Reméljük, hogy a közel jövőben kapunk nagyobb mennyiségű cipőanyagot.

Erekesülünk szerint a közös hadügyminiszter szeptember hónapja összesen 30000 kilogram bört utalt ki a magyar polgári fogasztás szükségletének fedezésére. Ez a mennyiség az aktuális hónapra engedélyezett 30000 kilogrammal, szemben 20000 kilogram növekedést jelent. Am egészen aránytalan

összehasonlítjuk a börtelutas dolgában kiutaló álló osztrák fogasztás kontingensével, a mely tudvalevően szeptember hónapra 100000 kilogram volt. Az október hónapja szükséglet ellátására minap a közös hadügyminiszteriumban a magyar és osztrák kormány képviselőinek részvételével tanácskozás volt. Remélhetően az alkalommal a hadügyminiszter méltányosabb lesz a magyar fogasztással szemben és az összes körülmények figyelembevételével állapítja meg a kettős monarchia polgári szükségletre engedélyezett bört fölösztási kulcsát.

A cipőhiánynak egyik okát szerkesztőségünk a nyersbört kivételében — nem az otthoni kiutaló hivatal erélytelenségében — véli felismerni.

A cipőhiánnyal és cipődrágasággal küzdő magyar közönség mindig ingykedve gondol az olcsó nemetországi cipőkre, amelyek behozatala föl a magyar kereskedelmet a német kormány tilalma elzárta. Ebbe zúgolódás nélkül nyugodtunk bele, elvégre háboru van és meg tudjuk érteni, ha a

német hatóságok elsősorban saját közönségük ellátására gondolkodnak. Már egész más felfogással viselkednek az a bécsi németországi kijelentést, hogy a bécsi németországi cipővel jól el lehet látni a magyarországi szükségletet. Németországból hozzunk számtalan cipőt a főbörzés mennyiségét, a Magyarországon rekvirált cipőbört Németországba vittek ki. Ez a megjelölés a teksztat hadd gazdasági bizottságának egyik minapi ülésén tartott ki. Felsőcsamer dr. az osztrák börtörpont alelnöke kijelentette, hogy Németországba igen nagy mennyiségű bört szállították ki és ellen annak idején a börtörpont energikusan tiltakozott.

A börtörpont vezetője az elértéssel kapcsolatos megbeszéléseket.

— Az osztrák börtörpont 100 millió koronára nyereséget mutat. Belsőben jelenti, hogy a börtörpont mi gazdasági bizottságának a németországi börtörpont képviselői rendkívül érdekes és egyben megdöbbentő adatokat hozott nyilvánosságra azokról az országi nyereségekről, amelyeket a börtörpont felüti láncereskedőktől megkerestek. Angermann elmondta, hogy a börtörpont 1917-ben 1.100.000 darab marhábört és 100000 pár börtör cipőt kieszeszt. Minthogy egy darab börtör 30 pár talpbört lehet készített, a börtörpont meki átadott börtörök 30 millió pár talpbört készített. Az osztrák hatóságok által megjelölt fölösztási kulcs szemint a hadsereg részére 20 millió pár talpbört kellett szállítani, így a polgári szükséglet kielégítésére 80 millió pár marant Angermann képviselő azt a megdöbbentő állítást tette, hogy hol van az országi nyereséssel bört, mert hiszen a legjobban árral sem lehet akár egy darab talpbört venni. A képviselő maga adja meg a feleletet: a börtörkiutaló börtörpont vezetője mondja azt is: mennyit kereshettek ezek az útszörök. A börtörpont 13-14 koronára

a börtörkiutaló börtörpont vezetője 150 koronára emelkésztette az ára, a Kelenen pedig 200 koronáért is eluttajta azt. A börtörpont tehát kg-ként 200 koronát keres a talpbörtön 9 millió talpbörtön és az útszörnyereség kitesz 1.5 millió koronát. Négy észtdendő keresztül, mert hiszen négy even át börtör tetlenül fizik ezt az útszört. 22 milliárd koronára rug az elért talpbörtökön elért haszon. Angermann felszólalása végén felhívja az ügyességét, hogy vessen véget ennek a hallatlan árútszörának. Ime ezek a cipőhiány fő okai, amelyeknek pedig a helybeli Hatóságok annyibár segíthetnek, hogy razzikákat tartanak és szigorúan megbörtör tetik az áruelejtőket és drágítótakat.

Ne feledje: „Aki az újjasz, azé a jövő.” Tehát a keresztény ifjak feleslegesessége céljára tudtadományát címe: „Alkotmány” kiadóhivatala Budapest, VIII. ker. Szentkirályi-utca 23. Az „Alkotmány” az összeget rendelkezési helyére juttatja és nyilvánosan nyugtázza.

HÍR-ÉS ÉRTESÍTŐK.

A napközi otthonról. Az ezredéves iskolai otthon fennállott július 1-ől augusztus 20-ig és 422 gyermek reszesült ott testi és lelki gondozásban. A Mánizs-kisdedői napközi otthon aug. 1-én nyílt meg és azóta 388 gyermek talalta ott lel igaz otthonát.

Károlyi Józsefné grófné az otthon védnöke, örömmel látta legutóbbi látogatásakor a gyermekek egészséges színet, jókedvét és a gyermekek kérését, hogy az otthon — mindig, örökké legyen — szívesen teljesítik, de mivel jönnek a hűvös idők, a helyiség nem elegendő annyi gyermek befogadására, így az otthon szeptember 22-én bezárak.

A bejárás egy kis ünnepség keretében történt. A gyermekek „Bucsú a napközi otthonról” egy bájos, humor játékok adnak elő, melyet Holzer Magdus-ri ez alkalomra kiváló pedagógiai értekel. Az ünnepség 22-én, vasárnap délután fél 11 órakor a Mánizs-kisdedővóban lesz megtartva; melyen egy a szülőket, mint a város közönységét szívesen látja az otthon vezetője. Uánna bucsú ebéd lesz s a gyermekek egy boldog nyár emlékeit s hálás szeretettel a jósgós grófné, iránt, ki jövőre ismét pártfogásába veszi őket, hagyják el a kedves otthonát.

A napközi otthonok részére adakoztak: gróf Károlyi Józsefné két kosár gyümölcs, gróf Pappenheim Szigridné, négy kosár gyümölcs, gróf Zichy Rátaelné három nagy kosár gyümölcs, N. N. 50 kgr. kenyérlisz, 50 kgr. kukoricalisz, 25 kgr. fűszerez, Dréher Sörgyár naponta egy-kosár jég, Keresztész község 281 darab tojást. A legidősebbben noszoni a gyermekek nevében az Otthon vezetője.

A villanyzóra letörése. Érdekes ügyben fog állást foglalni az arvizsgálat, Bizottság. Pénteken d. u. 4 órára gyűlésre hívták össze az arvizsgálati bizottságot, amelynek főalkalmazottja az, hogy a villanygyár dacára a felemelt áramegységáraknak, nem szolgáltatja azt az áramot, amelynek szolgálatára kötelezte is magát? Az utóbbi napokban u. i. a villamvilágítás ismét szüneteltesen van, az gőstestek nem égnek hanem csak gyengén pislognak azért aztán a villamos órák az ilyen pislikolások idejére nagyobb fogyasztást mutatnak. És érdekes az is, hogy ezek a mézériák este 8—10 óráig vannak, amikor a villanyra a legnagyobb szükség és amikor leginkább azok a fogyasztók szenvedik a villanyhiányt, akik az órák által kimutatott áramot fizetik. Az ülése meghívták Naszályi József kir. ipari főfelügyelőt és László Pál városi mérnököt is szakértőkül.

Tragikus halál. Megdöbbentően tragikus hír érkezett Fehérvárra, Mikes Ármin gróf nagybirtokosnak vezértilkára hozta a szomorú értesítést, hogy Binder Béla helybéli kir. erdőtanácsos Montenegroban komitások orvul agyonlőtték. Binder Béla mint tartalékos főhadnagy három évig teljesített katonai szolgálatot, több kitün-

telésnek volt tulajdonosa. Néhány hónapja közérlekből felmentették a katonai szolgálat alól. A fiatal, tehetséges, jó hírnevű erdőgazdát Mikes Ármin erdőbirtokosnak főfelügyelőjévé szándékozta és ugyanakkor a földművelésügyi miniszter erdő tanácsosává nevezte ki. Binder tanácsos a Mikes gróf által Montenegroban vitt erdőseparát mérté fel és ott gyilkolták meg öt komitások. A tragikus véget ért erdőtanácsos özvegye és 4 apró árva gyászolják.

Árdógitók. Ez év május végén Ador Gáza helybeli lakos feljelentést tett a közlelemzési miniszteriummal, hogy Fehérváron négy mennyiségű szappan van erejtve, amelyet láncereszkedő eladár próbálnak. A közlelemzési miniszterium leköldött két detektívet: B. Kovács István és Báthy Gyula. B. Kovács szerepelt vévőként. Ador a detektív bennjárta Mannheim Manó, helybeli kereskedelmi ügynöknek. Mannheim szívesen fogadta a vendőt és 30 min. hazilag főzött szappant: kitöltött négy eladásra kitöltött 21 koronára. A szappan állítólag a Marschall Nador tulajdonában lett volna. A detektív egy ügyesen játszott az ártárgyító vévő szerepét, hogy Mannheim csak akkor tudta meg, hogy csapdába került, amikor őt és a vendőt egy másik detektív és Szűcs András helybeli polgári rendőr előlaltották a rendőrségen. A detektívek házkutatást tartottak Marschallnál és mindössze 955 kiló szappant találtak, amelyet Marschall saját és 120 mezőgazdasági munkása, országl. bereszt részére tartott, mert szerződés szerint szappannal neki kellett ellátnia munkásait. A megtagadt tárgyaláson Mannheim úgy tünített fel a dolgot, mintha ő csak „szélességből” jart volna el ez ügyben és pedig egy Schwarz nevű honvéd szakaszvezető érdekében és tulajdonképen eladókent Grünsberger Vilmos helybeli ügynököt nevezte meg. Grünsberger tanácsos, hogy „csak az a szappan

Mannheim állította és beigazolt, nyert, hogy Marschall Nador egyáltalában mit sem tudott arról, hogy az ő szappanját el akarják adni, mert ő erre senkinek sem adott megbízást. Délelőtt a tényleket és a detektívekét hallgatta ki dr. Zavaros, d. u. pedig Adort, a feljelentőt és Schwarz szakaszvezetőt. — Az érdekes ügyben hozott ítéletet holnap közöljük.

A városi sertésűs kémérése. Közöltük, hogy a közlelemzési ügyosztály ismét 60 darab hízott sertést fog a legközelebbi napokban levágtatni és kimérteni. A vágás pénteken fog történni: es szombaton délelőtt előbb a húst mérik ki, aztán a szalonnát. Egy család csak egy jegyre kap ez alkalommal zsír, kivétel csak azok a családok képeznek, amelyek 10 vagy több taggal bírnak, amelyek két jegyre kaphatnak húst és zsírt. A kimérési helyek ezek lesznek: Hoffmann Péterné Budaiut 52, 4 darab sertést fog kimérni csak piros körfyveseknek. Hammer Ignác Selyemutca, 4 darabot, Kovács Ferencné Palotajutca 4 darabot, Poór Károlyné Öregutca 2, 5 rabot, Halvács József Felsőkirálysor 33, 4 darabot. Közégyi Gyula Széchényiutca 4 darabot, Friedrich

Anna Sütöcica 4 darab sertést fognak kimérni, kizárólag piros körfyveseknek. Vinc József Rákóczy utca 6 darabot, Kovács Ferenc Szogyeny-Manch utca 6 darabot, Schmitzinger László-Budaiut 30, 6 darabot, Jankovics István 6 darabot fognak kimérni csak fehér körfyveseknek. — Honvéd beszerzési csoport 6 darabot, a Közérdek Fogyasztási Szövetkezet 5 darabot kaphat kizárólag a tagok részére.

Tolvaj kéjtuzó pár. Öv. Tanczicza Jánosné Salórom u. 2. sz. a lakos 4-as honvédnek özvegye feljelentést tett a rendőrségen, hogy a múlt napokban egy fiatal pár állított be hozzá. Azt mondák, hogy Szegedről Siofokra utaznak nyaralni, az utazást a vonatkésés miatt meg kellett szakítaniok, szállódobban nem kaptak szobát és éjjeli szállást kértek. Az özvegy szívesen látta az urí: külső sejtü vendégeket, ezek ott háltak ma és másnap reggel el is utaznak. Gaztengeréne csak most vette észre, hogy a kéjtuzó pár ellöptött tőle két szövet és két mosó alját. A rendőrség keresi a tolvajokat és figyelemmel a biztonságot, hogy idegeneknek ne adjon éjjeli szállást, mert igen gyakori az ilyenek által okozott lopás.

Családi jelenet a „kulturfaj” életéből. A „kulturfaj” a dob utcai ragzalan került vendőkre Nussbaum Amsei targonai származású galicai, akiknek a Petőfi-utca 9. szám alatt van lakása. A Nussbaum familia élete iskolapéldá annak a vezedelemnek, amelyet a galicai invázió nyaknarra hozott. A 60 éves árdágitó, aki 8 gyermekek család-jával 1914 őste óta eszi a vendég-szerető magyar nemzet kenyerét, semmi kimutatható foglalkozást nem folytat, gyermekei közül azonban öt alkalmazásban van, meg pedig három tanja közül egy fogorvos, kétó szahónó lett, egyik fia a Bethelnheimi tele porcellánüzletben, a másik egy ruházletben

keresnek, ami általában kölyveknek, gyermek korosa keresetét jelent. Mit kereshetett itt ezalak, a négy év alatti a pajeros családó, aki semmi másához nem ért a világon, csak az üzletkötéshez. Hiszen akkor is ázietet kötött, mikor, elfogták. Es az a fejta, amely köztök telepszik ránk s ugy itt ragad, hogy lányából már lipótvárosi nagyságák, sőt méltóságák, fiából pedig bankvezérek, bizottsági tagok, közzgazdasági kapacitások lesznek. Es ezek irányítják a főváros, sőt az ország életét. Nussbaumakat azonban nem fogja itt túrni a rendőrség, amely utalapot köt a tehetséges család talpa alá.

Az örlési tanusítványok kiadása. A termelők részére folyó évi október—december hónapra a rekviráló hivatal, folyó hó 19-én kezd meg az örlési tanusítványok kiadását a következő sorrendben: szept. 19: A, B, 20: C, D, E, 21: F, G, 22: H, 23: I, J, K, 24: L, M, 25: N, O, P, 26: R, S, 27: Sz, T, 28: U, V, W, Z. Az elszámolási jegyzék és a hatóságí elémiszter vásárlási könyv felmutatandó.

Talált pénztárcát hoztak szerkesztőségünkbe. Igazoltt tulajdonosa átvetheti a hivatos órákban.

Megszűnt a katonai lovak munkára adása. A földművelésügyi miniszter értesítette a törvényhatósági munkabizottságokat, hogy a jövőben a katonai alakulatokat mezőgazdasági munkára nem adnak ki. A gazdák ezután csak a lókörházaktól kaphatnak legfeljebb négy hónapra lovakat.

A Székesfehérvári Hitelszövetkezet tagjainak figyelembe vőjanljuk, hogy a szövetkezet üzleti napjai ezuntal kezdén csütörtökön és szombaton d. e. 8—12 óráig lesznek. Természetesen azonban, hogy a régi rend is megmarad: ünnepnapokon üzleti nap nincs, hanem az ünnepre eső üzleti napot mindig az azt megelőző hétköznapon tartjuk meg. A Székesfehérvári Hitelszövetkezet igazgatósága.

Orvosi hír. Dr. Szöllösy Béla kórházi főorvos, belgyógyász és urológus orvosi rendelőt megnyitotta Bogárn u. 2. sz. alatt (Nador-u. sarok.) Rendel. d. u. 2—4 óráig.

Bojtorján hajszék nagyon bevalt hajapoló, erősíti a haj gyökereit s szünteti a korpa kepzését. Egy üveg ára 6 korona. — Baromfi kolera elleni serum kapható: Szűcs Róbert gyógyszer-tárában. Károly király-ter.

Mozi.

Az Apolló igazgatósága közli:
Az utolsó hajnal a című az Apolló-színház szerda-estisortóki ujdonságának, mely egyike a legszébb s fotográfia szempontjából a legértékesebb filmeknek, melyek az utóbbi időben vászonra kerültek. A német színművészet legjelesebbjei, köztük Leopold Kramer, mesteri összjátékot produkálnak a 4 felvonásos regényes főuri drámában. Előadások fél 7 es. fél 9 órákor. Rendes helyárak.

Székesfehérvár szab. kir. város tanácsától, 1918. július 16. szám.

Leölt sertés, sertészsír, sertésűs és hentesárúk legmagasabb árának újabb megállapítása.

Véghatározat.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármestere közli: hírré teszi, hogy a m. kir. minisztériumnak 1918. évi július 29-én 3373. M. E. szám alatt kiadott rendelete alapján és az 1917. évi november hó 29-én 12752/1918., valamint 1918. évi június 15-én 4408/1918 szám alatt közzétett tanácsi hirdetmények hatályon kívüli helyezése mellett a leölt sertésekért, minden nemű sertészsírért és szalonnáért, valamint a sertésűsért és hentesárúkért (sertésűs készítményekért) követelhető legmagasabb árak a következőleg állapítottak meg és fizetik:

I. Leölt sertésárak:

Egész vagy fél sertés (fejtel, lábbal és szalonnával) kg.-ként 1140 fill.

II. Sertéstermékek árai

A) a termelő és viszonteladó közötti való forgalomban (tekintet nélkül az áru mennyiségére)

Félsertéshus fejjel és lábbal (szalonna nélkül) kg-ként 1050 fill.

Mindennemű nyers disznózsír hāj és friss nyers szalonna sózott, vagy sózatlan állapotban akár forrázott, akár pörzsölt sertésbőből származik, kg-ként 1200 f.

Tábla (oldal) szalonna sózott vagy sózatlan kgként 1210 f.

Olvaszott disznózsír kgként 1400 f.

Füstölt, pörzsölt vagy paprikás kenyér szalonna kgként 1400 f.

Vegyes kocsonyahus (fej, láb és börke együttesen) vagy zsiger (tüdő, máj vagy vese) kg. 600 f.

Teperő kgként 500 f. Nyers csülök vagy nyelv kgként 500 f.

Füstölt nyers karaj kgként 1500 f.

Füstölt, nyers comb, lapocka, tarja vagy oldalas kgként 1400 f.

Füstölt, nyers csülök, fej, (állcsont és orrcsont nélkül) vagy nyelv kgként 800 f.

Disznósajt I. rendű (tisztán sertésfejhsből, csak kevés börkével és kocsonyas lével kgként 1000 f.

Disznósajt II. rendű kgként 600 f.

Hurka (véres, májas vagy tődös) kgként 600 f.

Sűtnivaló nyers kolbász, tisztán sertésbőből és bármiféle (foghagymás stb.) kgként 1300 f.

Füstölt kolbász (debreceni) tisztán sertésbőből más tisztán sertésbőből készült kolbászféle nyersen kgként 1500 f.

Fenti árak tisztasulyra és a termelés helyén a vasut vagy hajóállomáson való átadásra, csomagolás nélkül és készpénzfizetés esetén értendők.

Ha a csomagolást az eladó szolgálja, azért a vevőnek költségkötésben való szállítási esetén legfeljebb a vételár 8-át, másnemű csomagolás esetében pedig a csomagolási költség 6-át számíthatja fel a vételáron felül.

B) a kiskereskedelmi forgalomban.

(Akár a termelő, akár a viszonteladó árusít a közvetlen fogyasztó részére, tekintet nélkül az áru mennyiségére.

Friss, nyers olvasztott való szalonna, börrel sózott vagy sózatlan állapotban, akár forrázott, akár pörzsölt sertésbőből származik kgként 1300 fill.

Lebőrözött vastag szalonna, vagy hāj kgként 1400 f.

Olvaszott disznózsír kgként 1600 f.

Füstölt, pörzsölt vagy paprikás kenyér szalonna kgként 1500 f.

Nyers karaj kgként 1400 f. Nyers comb, lapocka, tarja vagy oldalas és egyéb nyers hus kgként 1300 f.

Nyers csülök vagy nyelv kgként 600 f.

Nyers vegyes kocsonyahus (fej, láb és börke együttesen) vagy zsiger, tődő, máj vagy vese) kgként 600 f.

Tőpörtyű kgként 600 fill. Füstölt nyers karaj kgként 1600 f.

Nyers füstölt hus (comb,

lapocka, tarja vagy oldalas) kgként 1500 f.

Füstölt nyers csülök, fej (állcsont és orrcsont nélkül) vagy nyelv kgként 900 f.

Füstölt főtt karaj kgként 1900 f.

Füstölt főtt comb vagy lapocka felszeletelve kgként 1900 f.

Füstölt főtt comb vagy lapocka egészen kgként 1700 f.

Füstölt főtt tarja vagy oldalas kgként 1700 f.

Füstölt főtt csülök, fej, hus vagy nyelv kgként 1100 f.

Disznósajt I. rendű (tisztán sertésfejhsből, csak kevés börkével és kocsonyas lével, kgként 1200 f.

Disznósajt II. rendű kgként 600 f.

Hurka (véres, májas, vagy tődös) kgként 800 f.

Sűtnivaló nyers kolbász, tisztán sertésbőből foghagymás stb. kgként 1400 f.

Füstölt kolbász (debreceni) tisztán sertésbőből és bármiféle más tisztán sertésbőből készült kolbászféle nyersen kgként 1600 f.

Ugyanez főzve kgként 1700 f.

C) a nagykereskedelmi forgalomban.

A zsír és szalonna nagykereskedő, vagy hentesáru nagykereskedő, aki magá nem termelő a zsírt, szalonnáért és hentesárúért (előkészített husfélékért, húskezülményekért (a fenti a.) pontban megállapított áraknál legfeljebb 4 százalékkal nagyobb árt követelhet.

Ezek a rendelkezések 1918. évi augusztus 8-án (csütörtök) lépnek életbe.

Fenti rendelkezések nem vonatkoznak a vámkülföldről behozott élő sertésekre és sertéstermékekre.

Aki a jelen hirdményben megállapított legmagasabb árnál magasabb árt követel, vagy ígér, elfogad, vagy szolgálat, nyújt az is, aki a jelen rendelkezések alapján az árakat vonatkozó rendelkezéseit bármilyen módon kijátssza, vagy kijátuknál bármilyen módon közreműködik, az amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronaig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ha megállapítható annak a nyereségnek az összege, amelyet a tettes cselekményével illetéktelenül elér, az alkalmazandó pénzbüntetés 2000 koronán felül a megállapított nyereség kétszeresével felel meg összegig terjedhet.

Kihágás miatt nem büntethető az, aki a követelt árt a jelen rendelet ellenére megígérte vagy megfizette, ha a kihágást a hatóságnál feljelenti.

E kihágási ügyekben az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

Székhelyvár, 1918. szept. 3.

Dr. Saára Gyula s. k. polgármester.

Vidéki előfizetőinket fizetlettel kérjük előfizetésük megújítására, a hátralékosokat pedig hátralékuk megküldésére.

Árverési hirdmény.

Alulírott rendőrbiztos ezenelközött teszem, hogy f. hó 21-én (szombaton) délután 3 órakor Vásár-ter 21. sz. ház udvarán különféle székretyek, fa- és vasgyak, varrógép, kályhák, tüzhely fedőlapok és egyéb apróbb tárgyak önkéntes árverésen eladtnak.

Székhelyvár, 1918. szept. 16.

Ambach Géza, rendőrtisztos.

APROHÍRDETÉSEK.

Két darab ártány sildő eladó. Zámoly-utca 6.

Nagy keményia tőpökádák és csatnőtyák eladók. Tudakozódní lehet Bogay ná, Vörösmarty ter 2.

Egy hízlatásra való sertés eladó. Gyümölcs-utca 32. sz.

Egy drb. 14 hónapos sertés eladó. Simor-utca 1. szám alatt.

Czipész iparos tudassa velem címét, ki nekem hetenként egy vagy kettő tucat közönséges felsőreszt csinálna. Natkay K. Adony.

Nemes fajkörték és teli almák maximális áron alul kaphatók Bogaynénál, Vörösmarty-ter 2. szám.

Ajánljuk olvasóink figyelmébe Martinovich Sándor pécsi fögm-nazimni tanár rövid idő alatt másodík kiadásban megjelent kitűnő füzetét: 1. Modern vallásosság. 2. Egyház és kultúra. 3. Keresszénység és a szocializmus. 4. Keresszénység és feminizmus. 5. Új morál. 6. Pápi eulibus. 7. A zsidókérdés. Mindezek kaphatók a Horvátne-Rómáiné-féle Kossuth utcai papirkereskedésben. Egy füzet ára 80 fillér.

Önkéntes árverési hirdmény.

Alulírott a tulajdonosok megbízásából folyó évi szeptember hó 22 én, vasárnap d. e. 10 órakor ügyvédi irodamban tartandó önkéntes árverésen a legközöbbit ígérőnek eladom, a székesfehérvári 9058 sz. tkvi bétében A + 1 sor 1536 2. hrszám alatt felvett Gáztelep-utca 13 a. alatti új és még több evet átadomentes lakóházat és kertet.

Érdeklődők az árverési feltételekre nézve irodamban (Nádor-u. Koronafi-ház) bővebb felvilágosítást nyerhetnek, Székesfehérvár, 1918. szeptember hó 13-án.

Dr. Molnár János ügyvéd.

Aránia-színház

Szerdán és csütörtökön, szeptember hó 18 és 19-én: Két filmjudozság!

Fenséges koldusok. Modern irodalmi dráma 5 felv. — Irta HANS LAND.

A HÁZIORVOS. Vigjáték 2 felvonásban.

Előadások fél 7 és 9 fél órakor. Rendes helyárak.

Apolló-színház.

Szerdán és csütörtökön, szeptember hó 18 és 19-én: Szentiaelős ökerü filmalkotás!

AZ UTOLSÓ HAJNAL. Regényes történet 4 felv. Főszereplő: KRAUER LEOPOLD.

Kiegészítő műsor. Előadások fél 7 és fél 9 órakor. Rendes helyek.

VISZKETEG és

mindennemű bőrbaj, egymint rúb, sömör, fehély, daganat és sebek gyógyítására a legbiztosabb és leggyorsabban ható háziszser a

BORÓKA KENOCs

Nemcsak a legújabb szalonna. Kis tégely 4, nagy tégely 6. Családi tégely 10 kor. Hozzávaló Boróka szappan 6 korona.

SZÉP LESZ

az arcbőr, sztalon 20 kor. 1. és 2. s. minden arcbőrjavításra, szőrt, macskát, orvosi szőrt, gyantafülműt emulást az

Aranyvirág krém.

10 kor. tégely 5, nagy tégely 10 korona. Hozzávaló szappan 580 K. Anyu-nyag powder fehér, rozsa és kék szalonnában 5 kor. Resztli: GÉRO SANDOR Gygyseréz Nagykorcs. Ezen készítmények Székesfehérváron kaphatók!

Lachmann Resző gyógyszer-táraban.

A Szajtó

című közlöny.

Megjelen minden hónap elején:

Előfizetés egész évre 1 K 20 fillér.

Egyes szám ára 10 fill.

Székesfehérváron kapható Mihó-nővereknél.

(Szőgyeny Mari-h-u.) és

Horváthné és Rómáiné Kossut-utcai papirkereskedésében.

Ne mplyassa el minden hónap elején elolvasni.